

Kärlek & Anarki

Festival fylld av smaker och stilar

Grattis! I dag inleds biljettförsäljningen till för Helsingfors egen ungdomligt uppkäftiga filmfestival som otroligt nog fyller ett kvarts sekel.

Här är tio tips på sevärda filmer, valda för att presentera festivalens bredd och favorisera dem som inte har annan distribution hos oss.

Varje år finns några filmer med främst för att chockera och tillfredsställa den dåliga smaken, som den nihilistiska serbiska *Clip* om tonårsflickors sexliv på nätet och den ryska zombiefilmen *Shopping Tour* om finska kannibaler som äter ryska turister.

Men ta en risk, köp en biljett till en okänd film och förälska dig. Eller förfasa dig.

1 Beasts of the Southern Wild av Benh Zeitlin.

För dem som vill se det nyaste nya. Årets fyrvrkeri i indiefilmkategorin, alltid en av festivalens starkaste. Den 29-åriga debutregissören med minimal budget har vunnit pris från Sundance till Cannes.

Magisk realism, en ny Spielberg har extatiska kritiker sagt – poetisk konstfilm möter *Die Hard* är regissörens egen beskrivning. En 6-årig hjältinga (Quvenzhané Wallis) utanför Louisianas kust då orkanen Katrina är på väg.

2 In Darkness av Agnieszka Holland.

För dem som står ut med en förintelsefilm. Den skningslösa konkretionen i de klastrofobiska bilderna av ett dussin judar som lever i kloakerna under Lvovs ghetto är oförglömlig. Bland råttor, skit och stigan de vatten, hjälpta endast av den gärlige polacken Leopold Socha (*Robert Więckiewicz*), går livet vidare.

Barn föds, högtider firas, par har sex: tomteblöss av hopp. Det är ofattbart. Polens Oscars kandidat för bästa film i vår.

3 Damsels in Distress av Whit Stillman.

För dem som saknat Stillmans depressiva haute bourgeoisie ungdomar på Manhattan. Vi Stillman-vänner, i pärlhalsband och tweedkavajer (åtminstone i hjärtat), är inte många men desto lojalare. Stillman, som fyllt 60(!), låter i denna sin fjärde film tre collegieflickor stappa, sjunga musikalnummer och annars också söndra realismen. Men originaliteten och den lysande dialogen lär bestå.

4 Margaret av Kenneth Lonergan.

För dem som vill se en film som är åratall hamnat i filmbolagens klor, mest för att den inte följer en enda genres konventioner. *Anna Paquin* är i huvudrollen som en privilegierad 17-åring på Manhattan som av misstag orsakar en bussolycka – och sedan tar som sin mission att buschauffören (*Mark Ruffalo*) sparkas.

Mera ambivalens, manipulation, självdräktfärdigande – en riktig tonårsflicka alltså – än Hollywood till-läter.

↓ "Magisk realism, en ny Spielberg har extatiska kritiker sagt – poetisk konstfilm möter *Die Hard* är regissörens egen beskrivning."

BEASTS OF THE SOUTHERN WILD
 Jean Baptiste (Levy Easterly) överlever stormen i räddningsbåt från en oljerigg.

↑ "För dem som vill att film ska vara ren dröm, det undermedvetna, bilder de aldrig sett förut."

HOLY MOTORS
 med Kylie Minogue i Leon Carax.

↓ "Mera ambivalens, manipulation, självdräktfärdigande – en riktig tonårsflicka alltså – än Hollywood till-läter."

MARGARET
 med bland andra Anna Paquin och Matt Damon.

5 Play av Ruben Östlund.

Favorit i repris för dem som misade Sveriges mest omtalade film ifjol och har sört över att den aldrig kom till biograferna. Historien om ett gäng svarta killar som stjäl mobiltelefoner av järnåriga i Göteborg fick svenskarna att prata om ras, men om hur det används och av vem.

Nu nominerad för Nordiska rådets filmpris, alla kandidaterna visas.

6 A Royal Affair av Nikolaj Arcel.

För dem som är svaga för kungahus, kostymdrama och dansk films gäva till kvinnorna *Mads Mikkelsen*. Det svenska fynder *Alicia Vikander* är drottning *Caroline Matilda*, gift med den sinesjucke kung *Christian VII* som föredrar bordeller. Lyckligtvis inträder hennes livläkare *Stru-*

ense (Mikkelsen) och tillsammans genomför de en revolution i Danmark.

Samma historiska typer som i P.O. Enquist's roman *Livläkarens besök*.

7 Dogtown and Z-boys av Stacy Peralta.

För alla skejtare, subkulturnsnördar och dokumentärvänner. Ur en ytterst högklassig klassikerserie av idell fiktion väljer jag Peraltas första dokumentär från 2002, om hur rullbrädorna på 70-talet började flyga.

Också för att man nu har chansen att se vad som hände sen, i den nyinspelade fortsättningen *Bones Brigade*. Även *This ain't California* om skejtare i DDR låter lovande.

8 Searching for Sugar Man av Malik Bendjelloul.

För dem som tror att bara finkul-

tur är värd *Paavo Arhinmäkis* tid och att populärkultur inte har politiska konsekvenser. Den svenska regissören *Bendjelloul* har gett sig ut för att hitta *Rodriguez*, Mexikos *Bob Dylan*, som gjorde två skivor 1971 och 72 och sedan föll i total global glömska – utom i Sydafrika där hans protestsånger spelades mot apartheid.

Motsatsen till hans frånvaro kunde vara *Marina Abramović: The Artist is Present*, vars grej helt enkelt är närvaro. Som att sitta i 700 timmar på MOMA och se in i besökarens ögon.

9 I wish av Hirukazu Kore-eda.

För dem som blivit beroende av asiatisk films utsökta estetik och mäterliga regissörer, ändå från början erbjudna på K&A. Kore-eda är en japansk regissör

som har utmärkt hand med barn, vilket märks i det här dramet om två bröder som skilts åt vid sina föräldrars skilsmässa. Från Asien kommer också min guilty pleasure: *Romeo och Julia* i Bollywoodversion i *Love Rebels*.

10 Holy Motors av Leon Carax.

För dem som vill att film ska vara ren dröm, det undermedvetna, bilder de aldrig sett förut. Som till exempel en naken rödhårig dvärg med stånd, beströdd med rosenblad, med huvudet i supermodellens *Eva Mendez* knä. Eller en koreograferad erotisk dansscen i ett blueroom.

En kritikerfavorit på årets Cannes – eller ett tecken på kritikerkräns slutgiltiga dekadens.

Sara Ehnholm Hielm

hilar@hiff.fi

Kärlek och Anarki pågår 20-30.0. www.hiff.fi